

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

1.7.2013

B7-0336/2013

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2

om den amerikanske nationale sikkerhedsmyndighed NSA's
overvågningsprogram, overvågningsmyndigheder og overvågningsprogrammer
i forskellige medlemsstater og indvirkningen på privatlivets fred for
EU-borgere
(2013/2682(RSP))

**Rebecca Harms, Daniel Cohn-Bendit, Jan Philipp Albrecht,
Judith Sargentini, Reinhard Bütikofer, Carl Schlyter, Yannick Jadot,
Raül Romeva i Rueda, Ana Miranda, Bart Staes, Catherine Grèze,
Malika Benarab-Attou**
for Verts/ALE-Gruppen

RE\942115DA.doc

PE515.880v01-00

DA

Forenet i mangfoldighed

DA

Europa-Parlamentets beslutning om den amerikanske nationale sikkerhedsmyndighed NSA's overvågningsprogram, overvågningsmyndigheder og overvågningsprogrammer i forskellige medlemsstater og indvirkningen på privatlivets fred for EU-borgere (2013/2682(RSP))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til den europæiske menneskerettighedskonvention, Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, artikel 2, 6 og 7 i traktaten om Den Europæiske Union (TEU), artikel 16 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og medlemsstaternes forfatningsdomstoles, EU-Domstolens og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis,
- der henviser til aftalen om gensidig retshjælp mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater¹,
- der henviser til konventionen om cyberkriminalitet (CETS nr. 185),
- der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, særlig artikel 17, hvori det hedder, at ingen må udsættes for vilkårlig eller ulovlig indblanding i sit privatliv eller familieliv, sit hjem eller sin brevveksling,
- der henviser til Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser, særlig artikel 27 om diplomatiske dokumenters og kommunikationers ukrænkelighed,
- der henviser til safe harbour-aftalen mellem EU og USA, særlig artikel 3, og til listen over aftaleparterne,
- der henviser til sin beslutning af 5. september 2001 om eksistensen af et globalt system til aflytning af privat og økonomisk kommunikation (Echelon-aflytningssystemet)² og den relevante betænkning fra Det Midlertidig Udvalg om Echelon-aflytningssystemet (A5-0264/2001),
- der henviser til drøftelsen med kommissær Viviane Reding den 15. februar 2012 om lovgivning i tredjelande og EU's databeskyttelsesbestemmelser (PV 15/02/2012 – 19),
- der henviser til direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor,
- der henviser til databeskyttelsepakken bestående af forslag COM(2012)0011 og COM(2012)0010,
- der henviser til de igangværende forhandlinger om en aftale mellem EU og USA om beskyttelse af personoplysninger, der udveksles med henblik på retshåndhævelse,

---

¹ EUT L 181 af 19.7.2003, s. 34.

² EFT C 72 E af 10.3.2002, s. 221.

- der henviser til Kommissionens meddelelse om udnyttelse af potentialet ved cloud computing i Europa (COM(2012)0529),
  - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til, at rapporter i den internationale presse har afsløret, at de amerikanske myndigheder gennem programmer som overvågningsprogrammet Prism i stor stil skaffer sig adgang til og behandler personoplysninger om EU-borgere og fastboende i EU, der benytter sig af amerikanske udbydere af onlinetjenester;
  - B. der henviser til, at kommissær Viviane Reding har sendt en skrivelse til den amerikanske justitsminister, Eric Holder, hvori hun giver udtryk for bekymringerne i Europa og udbeder sig præciseringer og forklaringer vedrørende Prism-programmet og andre tilsvarende programmer, der involverer dataindsamling og datasøgning, og vedrørende de love, i henhold til hvilke der kan gives tilladelse til anvendelsen af sådanne programmer;
  - C. der henviser til, at man stadig afventer et udførligt svar fra de amerikanske myndigheder på trods af de drøftelser, der fandt sted på justitsministermødet mellem EU og USA i Dublin den 14. juni 2013;
  - D. der henviser til, at det transatlantiske partnerskab mellem EU og USA er baseret på respekt for de grundlæggende rettigheder, retsstatsprincippet og loyalt samarbejde mellem ligeværdige parter;
  - E. der henviser til, at medlemsstaterne og Kommissionen i henhold til safe harbour-aftalen har fået overdraget opgaven med at garantere sikkerheden og integriteten af personoplysninger; der henviser til, at Kommissionen i henhold til artikel 3 skal omstøde eller suspendere aftalen, i fald dens bestemmelser ikke overholdes;
  - F. der henviser til, at de selskaber, der er involveret i Prism-programmet, ifølge rapporterne i den internationale presse alle er parter i safe harbour-aftalen;
  - G. der henviser til, at USA har undertegnet og ratificeret konventionen om cyberkriminalitet med virkning fra 2007 og dermed gjort principperne heri til en integrerende del af amerikansk national ret;
  - H. der henviser til, at konventionen om cyberkriminalitet indeholder bestemmelse om, at alle foranstaltninger med henblik på indsamling af beviser for en lovovertrædelse i elektronisk form (artikel 14) skal drage omsorg for fyldestgørende beskyttelse af grundlæggende menneskerettigheder, navnlig dem, der er fastlagt i den europæiske menneskerettighedskonvention (artikel 8 om privatlivets fred), skal sikre overholdelse af proportionalitetsprincippet og skal underkastes beskyttelsesforanstaltninger, der bl.a. omfatter domstolsovervågning eller anden uafhængig overvågning, anførelse af årsagerne til deres anvendelse og fastsættelse af begrænsninger for sådanne procedurers anvendelsesområde og varighed (artikel 15);
  - I. der henviser til, at aftalen om gensidig retshjælp mellem Den Europæiske Union og Amerikas Forenede Stater som ratificeret af EU og Kongressen indeholder bestemmelser om de metoder, der skal anvendes til indsamling og udveksling af oplysninger og til

anmodning om og ydelse af bistand til indhentning af oplysninger, der befinder sig i ét land, som en hjælp til strafferetlige efterforskninger eller straffesager i et andet land;

- J. der henviser til, at Kommissionen har meddelt, at der nu vil blive indkaldt en gruppe eksperter fra EU og USA, som skal drøfte Prism-sagen ud fra både en databeskyttelses- og en sikkerhedssynsvinkel;
- K. der henviser til, at den internationale presse også har rapporteret om EU-medlemsstaters påståede samarbejde med og indblanding i Prism-programmet og andre sådanne programmer eller deres adgang til de oprettede databaser;
- L. der henviser til, at adskillige medlemsstater har lignende overvågningsprogrammer eller drøfter sådanne programmer;
- M. der henviser til, at alle sådanne programmer i henhold til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol påviseligt skal stå i passende forhold til det tilstræbte mål og være nødvendige i et demokratisk samfund; der henviser til, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol med rette har advaret om, at et system med hemmelig overvågning med henblik på beskyttelse af national sikkerhed kunne undergrave eller endog ødelægge demokratiet under dække af at forsvare det, og at den blotte eksistens af lovgivning, der tillader et system med hemmelig overvågning af kommunikationer, indebærer en trussel om overvågning for alle dem, på hvilken lovgivningen kunne finde anvendelse;
- N. der henviser til, at der på EU-plan er en databeskyttelsesreform på vej i kraft af revisionen af direktiv 95/46/EF og dets erstatning med den foreslåede generelle forordning om databeskyttelse og databeskyttelsesdirektivet om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med de kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, opdage eller retsforfølge straffelovsovertrædelser eller fuldbårde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger; der henviser til, at det udkast til forordningen om databeskyttelse, som kommissæren med ansvar for retlige anliggender, Viviane Reding, i november 2011 sendte til sine kolleger, indeholdt en bestemmelse, hvorefter udlevering af brugerdata til tredjelands myndigheder ville være betinget af, at der fandtes et retsgrundlag herfor som f.eks. en aftale om gensidig juridisk bistand og en tilladelse fra den kompetente databeskyttelsesmyndighed; der henviser til, at denne artikel forsvandt efter kraftig lobbyvirksomhed fra den amerikanske regerings side, og at der kun er blevet en meget vagt formuleret betragtning tilbage;
- O. der henviser til, at medlemsstaterne er forpligtet til at respektere de grundlæggende værdier, der er forankret i artikel 2 i TEU og i chartret om grundlæggende rettigheder;
- P. der henviser til, at rapporter i den internationale presse har afsløret, at de amerikanske myndigheder systematisk har aflyttet EU's repræsentationer i USA og FN og har infiltreret deres computernetværker;
- Q. der henviser til, at rapporter i pressen har afsløret, at den britiske regerings kommunikationshovedkvarter (Government Communications Headquarters (GCHQ)) har tappet over 200 lysleder kabler for at skaffe sig adgang til telefonsamtaler og internettrafik

og lagrer al trafik i disse kabler i tre dage og metadataene i 30 dage i et program med kodenavnet Tempora, idet det baserer sig på paragraf 8, stk. 4, i loven om regulering af efterforskningsbeføjelser (Regulation of Investigatory Powers Act (RIPA), som gør det muligt for den britiske udenrigsminister at udstede en attest med henblik på omfattende aflytning;

- R. der henviser til, at andre medlemsstater ifølge forlydender skaffer sig adgang til transnationale elektroniske kommunikationer uden at være i besiddelse af nogen forskriftsmæssig hjemmel, men på basis af særlige domstole, og udveksler data med andre lande (Sverige), og til, at endnu andre stater muligvis øger deres overvågningskapacitet (Nederlandene, Tyskland); der henviser til, at der i andre lande er givet udtryk for bekymringer over de hemmelige efterretningstjenesters aflytningsbeføjelser (Polen);
  - S. der henviser til, at artikel 5, stk. 1, i direktiv 2002/58/EF om behandling af personoplysninger og beskyttelse af privatlivets fred i den elektroniske kommunikationssektor forpligter medlemsstaterne til at sikre kommunikationshemmeligheden og hemmeligheden af de med kommunikation forbundne trafikdata og navnlig til at forbyde aflytning, registrering, lagring og andre måder, hvorpå samtaler og de dermed forbundne trafikdata kan opfanges eller overvåges; der henviser til, at direktivets artikel 15, stk. 1, kun åbner mulighed for undtagelser fra dette forbud, hvis de er nødvendige, passende og forholdsmæssige i et demokratisk samfund;
  - T. der henviser til, at offentligheden ofte ikke har kendskab til foranstaltninger truffet med henblik på hemmelig overvågning, og til, at personer, der afslører sådanne foranstaltninger, risikerer at blive stillet over for alvorlige konsekvenser i form af retsforfølgning;
1. udtrykker alvorlig bekymring over Prism- og Tempora-programmerne og andre sådanne dataindsamlingsprogrammer, eftersom de, hvis de hidtil tilgængelige oplysninger bliver bekræftet, vil udgøre en alvorlig krænkelse af den grundlæggende ret til privatlivets fred og databeskyttelse, der tilkommer EU-borgerne og fastboende i EU, og af retten til et privatliv og et familieliv samt til kommunikationshemmelighed, uskyldsformodning, ytringsfrihed, informationsfrihed og fri erhvervsudøvelse;
  2. opfordrer de amerikanske myndigheder til hurtigst muligt at give EU fuldstændige oplysninger om Prism-programmet og andre sådanne dataindsamlingsprogrammer i overensstemmelse med kommissær Viviane Redings anmodning herom i skrivelse af 10. juni 2013 til den amerikanske justitsminister Eric Holder;
  3. understreger, at alle begrænsninger af de grundlæggende rettigheder skal være forenelige med retsstatsprincippet og være aldeles forholdsmæssige, passende og nødvendige i et demokratisk samfund i overensstemmelse med chartret om grundlæggende rettigheder;
  4. kræver, at den transatlantiske ekspertgruppe, som kommissær Cecilia Malmström har bebudet oprettet, og som Parlamentet bør deltage i, får en passende sikkerhedsgodkendelse og adgang til alle relevante dokumenter, så den kan udføre sit arbejde ordentligt og inden for en bestemt frist;
  5. opfordrer Kommissionen og den amerikanske regering til straks at genoptage

forhandlingerne om rammeaftalen om beskyttelse af personoplysninger, når de overføres og behandles i forbindelse med politisamarbejde og retligt samarbejde; opfordrer Kommissionen og den amerikanske regering til at medtage særlige bestemmelser om offentlige myndigheders adgang til personoplysninger og information, som private enheder ligger inde med til kommercielle formål, og til at sikre, at EU-borgere nyder de samme retskraftige rettigheder og den samme retskraftige beskyttelse som borgere og fastboende i USA;

6. opfordrer Kommissionen til at foretage en fuldstændig revision af safe harbour-aftalen i lyset af de seneste oplysninger i henhold til artikel 3 i aftalen;
7. er alvorligt bekymret over afsløringerne vedrørende de overvågningsprogrammer, som medlemsstaterne påstås at køre, enten med hjælp fra den amerikanske nationale sikkerhedsmyndighed NSA eller på egen hånd;
8. opfordrer medlemsstaterne til at sikre, at deres respektive love og praksisser er fuldt forenelige med principperne om nødvendighed og forholdsmæssighed, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol og den relevante retspraksis, og til, i fald de ikke er, at revidere dem i overensstemmelse hermed;
9. opfordrer Rådet til som et hasteanliggende at fremskynde sit arbejde med hele databeskyttelsespakken, navnlig databeskyttelsesdirektivet;
10. understreger, at alle virksomheder, der udbyder tjenesteydelser til EU-borgere, skal overholde EU-retten uden undtagelser og hæfter for eventuelle overtrædelser;
11. understreger, at virksomheder, der er undergivet tredjelandes jurisdiktion, bør give brugere i EU en klar og synlig advarsel om muligheden af, at retshåndhævende myndigheder og efterretningstjenester behandler personoplysninger efter hemmelige ordrer eller påbud;
12. understreger, at love, hvori der fastlægges overvågningsforanstaltninger, skal være klart formulerede og således angive, hvilke kategorier af borgere der kan gøres til genstand for overvågning, det klare og præcise formål med foranstaltningerne, betingelserne for indblanding, enkeltpersoners rettigheder, strenge tidsfrister for lagring af data og destruering eller slettelse af data efter fristernes udløb samt betingelserne for udveksling af data med andre lande;
13. fordømmer på det kraftigste udspioneringen af EU-repræsentationer, eftersom den, hvis de hidtil tilgængelige oplysninger bliver bekræftet, indebærer en alvorlig krænkelse af Wienerkonventionen om diplomatiske forbindelser og desuden potentielt kunne indvirke på de transatlantiske forbindelser;
14. understreger behovet for procedurer, der gør det muligt for informanter at afsløre ulovlig hemmelig overvågning uden at skulle frygte personlige konsekvenser; opfordrer medlemsstaterne til at tilbyde informanten Edward Snowden asyl i overensstemmelse med ånden i Den Europæiske Unions retningslinjer vedrørende menneskerettighedsforkæmpere;

15. opfordrer Kommissionen til at sikre, at EU's databeskyttelsesstandarder og forhandlingerne om den aktuelle databeskyttelsepakke ikke undergraves som et resultat af det transatlantisk handels- og investeringspartnerskab med USA, og til at udsætte forhandlingerne om dette partnerskab, indtil USA har indstillet sin udspionering af EU-institutioner; anmoder derfor Kommissionen om at aflyse den første forhandlingsrunde, som er berammet til at finde sted i Washington DC;
16. opfordrer Kommissionen til straks og efter artikel 259 i TEUF at indlede overtrædelsesprocedure mod medlemsstater, hvis overvågningsforanstaltninger ikke er forenelige med EU-retten;
17. mener, at der er rimelig grund til at antage, at Europa-Parlamentets, dets medlemmers og dets personales kommunikationer er blevet aflyttet ved hjælp af Tempora-programmet på en måde, der strider mod Det Forenede Kongeriges menneskerettighedsforpligtelser; pålægger derfor sin Juridiske Tjeneste at undersøge, hvorvidt det er muligt for Europa-Parlamentet at tage retlige skridt mod den britiske regering, herunder ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol;
18. understreger, at disse afsløringer rejser alvorlig tvivl om, hvorvidt det er muligt at stole på cloud computing og andre informationssamfundstjenester, navnlig hvis udbydere er undergivet tredjelandes jurisdiktion;
19. konstaterer, at EU-udbydere har afgivet meldinger om en stor stigning i antallet af kundeforespørgsler som følge af rapporter om Prism-programmet;
20. understreger, at dette kunne vendes til en konkurrencemæssig fordel for EU-baseret cloud computing og andre informationssamfundstjenester forudsat, at der er strenge databeskyttelsesregler på plads, som også yder beskyttelse mod tredjestatsmyndigheders adgang til data og mod datagrabbing fra medlemsstaternes efterretningstjenesters side;
21. opfordrer Kommissionen til at revidere sin cloud computing-strategi i lyset af de her omhandlede afsløringer og til at udarbejde et klart og konsekvent cloud computing-initiativ, der tager fat på alle disse spørgsmål og fremmer EU-cloudinitiativer, der fuldt ud beskytter alle borgerlige rettigheder;
22. opfordrer til, at Europa-Parlamentet selv foretager en grundig undersøgelse af spørgsmålet, og til, at der forelægges en betænkning for plenarforsamlingen inden årets udgang på basis af reelle undersøgelsesbeføjelser, navnlig beføjelser til at undersøge de foranstaltninger, der er truffet af EU's og medlemsstaternes institutioner;
23. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Rådet, Europarådet, medlemsstaternes parlamenter, USA's præsident, USA's Kongres og Senat samt USA's minister for national sikkerhed og USA's justitsminister.